

Kurs: Sam 3

Namn: *Greta Lutz*

Inlämningsdatum: 2022-08-26

Lärare

Avsnitt: *Partier, Liberalerna*

Patrik Svensson

Uppgift: Sammanställa Liberalernas politiska ideologi.

Historisk bakgrund

Liberalernas grund började på 1700 talet då flera personer förde fram liberala idéer. Dessa yttrades delvist genom att yttrande- och tryckfriheten försvarades, delvist genom att liberala ekonomiska reformer samt tryckfrihetsförordning drevs igenom och satiriska texter som skrevs där privilegiesamhället kritiserades. Under 1800 talet började begreppet liberal användas som politisk beteckning, delvist av ett riksdagsparti som medverkade till 1809 års författning. När den framväxande industrialismen ställde nya krav på liberala reformer utformades en modern form av liberalism; socialliberalism. År 1902 bildades liberalernas föregångare, Frisinnade landsföreningen, där rösträttskampen stod i centrum. När detta parti fallerade bildade en del av det fallerade partiet ett nytt parti; Sveriges liberala parti. År 1934 återförenades de liberala partierna i Folkpartiet. [1] Namnbytet till Liberalerna skedde 2015 i önskan att framhäva partiets rötter i upplysningstiden och tydliggöra partiets aktuella värderingsgrund [2].

Partiet idag

Liberalernas viktigaste frågor i dagsläget är skola och utbildning samt integration. De värdesätter en jämlik skola vars fokus är kunskap och att varje enskild elev ska vara i centrum. Integrationsfrågan handlar om att alla människor som kommit till Sverige ska få en chans att komma in i samhället. I deras valmanifest 2022 skriver partiledare Johan Pehrson att "vi är partiet som vet att mer kunskap i skolan i dag hindrar brotten och skapar jobben imorgon. Vi är partiet som vet att klimathotet måste mötas med teknik och framtidstro" [3]. Partiet fokuserar även mycket på individens rätt till frihet och att varje människa ska kunna forma sitt liv. [4]

Liberalernas valstatistik ser enligt scbs partisympatiundersökning för maj 2022 ut att ge 3,4 ± 0,5% till partiet om valet skedde i maj 2022. Detta innebär en statistiskt säkerställd ökning om man jämför resultaten med statistiken från november 2021 samtidigt som det är en statistiskt säkerställd minskning jämfört med riksdagsvalet 2018. Enligt scb har Liberalerna förlorat cirka 1,0 procentenheter av rösterna till Moderaterna, cirka 1,0 till Socialdemokraterna och cirka 0,1 till Sverigedemokraterna. [5]

Profil

Partiet liberalerna är i dagsläget ett flerfrågeparti där de fokuserar på frågorna skola och utbildning samt integration. Inom skola och utbildning vill de ge varje elev förutsättningar att lyckas. [7]

“Vinster i välfärd”

Partiet vill öka tryggheten inom flera delar av välfärden för att öka vinsten inom dessa områden. Åsikten Liberalerna för fram inom välfärdsämnet är att samhället byggs underifrån, att civilsamhället är en förutsättning för demokratin. Genom bredare skatteavdrag för gåvor och långsiktiga statsbidrag vill partiet förbättra civilsamhällets finansiering. [3]

Viktiga frågor

Sjukvård

Liberalerna lägger i denna fråga vikten på människan som patient, medarbetare och anhörig. Patienten spelar här den viktigaste rollen och ska därför få påverka sin vård mycket, till exempel genom att kunna välja sjukhus och läkare fritt. Dessutom prioriteras möjligheten för anställda inom vården att ha fritt val angående arbetsgivare samt att de ska få goda chanser att utvecklas inom sitt område. Liberalerna anser att patienter stärks av makt och kunskap att välja, kunna vara delaktiga samt av att få ta del av ett bemötande som gör vården personlig. Liberalerna vill även stärka utvecklingen i den moderna hälso- och sjukvården så denna kan moderniseras och utnyttjas till fullo, detta för att öka kvaliteten och patientsäkerheten. Denna moderniseringen ska också bidra till en bättre arbetsmiljö för vårdpersonal. Partiet värdelägger även mångfalden i sjukvården; mångfalden ska ge vårdpersonalen fler möjliga arbetsgivare samt patienterna ökad valfrihet. Målet med mångfalden är att öka attraktionskraften hos vårddycken och underlätta den framtida kompetensförsörjningen. [8]

Trygghet

Inom trygghet lägger Liberalerna stort fokus på tryggheten i skolan. Deras mål är att halvera otryggheten i skolan, som stigit till över 30% enligt Skolinspektionens årliga mätningar, till år 2030. Detta ska fortsätta följas upp genom Skolinspektionens undersökningar.

Tillvägagångssätt för en tryggare skolgång innehåller även idéer om fler speciallärare, fler särskilda undervisningsgrupper, ökad dialog mellan polis och socialtjänst samt att reformera anmälningssystemet. [9]

Liberalerna lägger även vikt på förebyggande i utsatta områden. Detta ska ske genom tidigare sociala insatser samt en skarpare brottsbekämpning. Repressiva insatser såsom fler poliser och nya verktyg för involverade parter ska hänga bättre ihop med en historisk satsning på förebyggande och sociala insatser. [10]

Skola

Liberalerna anser kunskap att vara den viktigaste faktorn för att möjliggöra människors rätt att leva i frihet. Utbildning ger människan möjlighet att förbättra sin egna livssituation och utbildningsfrågan är därför en av partiets stora frågor. Liberalernas idé bygger på en statligt ägd skola som innebär ökad likvärdighet och tydligare styrning. Ett förstärkt av skolan skulle även driva statusen för läraryrket och skolan i sig i höjden samt markera skolans vikt för samhället. Partiet vill även stryka förskoleklassen och införa en tioårig grundskola. För äldre elever vill Liberalerna införa en eventuell skolplikt upp till 18 års ålder för elever som inte nått målen i grundskolan. För att utöka antalet personer med godkänd utbildning på grundskolenivå ska alla kommuner dessutom tvingas erbjuda denna utbildning till individer mellan 18 och 20 år som ännu inte slutfört grundskolan. [11]

Ekonomi

Partiet anser att företagandet är nyckeln till Sveriges nystart då varje människa då kan känna att hon kan förbättra sin egna tillvaro samt se resultat av sina ansträngningar. I Liberalernas budgetmotion för 2022 skriver de att Liberalerna föreslår sänkta skatter på låga inkomster. Detta ska genomföras med hjälp av ett permanent jobbskatteavdrag. Pensionärer ska dessutom erhålla motsvarande skattesänkning som personer med arbetsinkomst. Denna reformen omfattar ca 24 miljarder kronor per år. Utöver denna reformen föreslår Liberalerna sänkta marginalsatser för att utbildning ska löna sig bättre. Förslaget innebär en statligt sänkt skatt där den s.k. brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs med 24 000 kr/år. Denna reform beräknas uppgå till 5 miljarder kronor per år. Liberalerna predikar även om välfärdsstatens kärnuppgifter och att partiet kommer kämpa för att kommuner och regioner samt lokala beslutsfattare ska ha bra förutsättningar för sin verksamhet. Detta ska genomföras genom att de generella statsbidragen ska fortsätta höjas. [6]

Dessa reformer är dock endast en bråkdel av alla som tas upp i budgetmotionen.

EU & NATO

Liberalerna skriver i sitt valmanifest från 2022 att EU är världens viktigaste miljöorganisation och påstår att det enda sättet klimatutmaningen kan mötas är genom samarbete i Europa och globalt. Liberalerna tycker även att Sverige ska gå med i NATO och har gjort detta sedan 1999. Sverige ska, enligt liberalerna, särskilt kunna bidra med den infrastruktur som behövs för att skapa ett nödvändigt och strategiskt djup för försvaret av Finland och Baltikum. [3]

Arbete

Liberalernas ungdomsförbund uttrycker sig mycket tydligt angående arbete och utvecklingen av arbetsmarknaden. De skriver att inflytandet av statliga regleringar och olika monopol ska minska genom rättigheter som avtalsfrihet, äganderätt och näringsfrihet. Förbättringen av arbetsmarknaden ska dels uppnås genom att öka flexibiliteten på arbetsmarknaden och ersätta

riktade åtgärder med generella åtgärder vilket innebär att åtgärderna får enklare och mer transparenta system samt minskad risk för snedvridna, negativa effekter. Ungdomar ska introduceras till arbetslivet genom fler lärlingsanställningar. [12]

Källor

- [1] liberalerna.se, *hur allt började*
<https://www.liberalerna.se/liberalismen/hur-allt-borjade> (2022-08-31)
- [2] wikipedia.se, *liberalerna*
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Liberalerna> (2022-08-31)
- [3] liberalerna.se, *Liberalernas valmanifest 2022*
<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/valmanifest-2022.pdf> (2022-08-31)
- [4] liberalerna.se, *Liberalismen*
<https://www.liberalerna.se/liberalismen> (2022-09-02)
- [5] scb.se, *Partisymptiundersökningen maj 2022*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/demokrati/partisymptier/partisymptiundersokningen-psu/pong/statistiknyhet/partisymptiundersokningen-maj-2022/> (2022-09-04)
- [6] riksdagen.se, *ny start för Sverige - Liberalernas budgetmotion för 2022*
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/ny-start-for-sverige---liberalernas-budgetmotion_H9024181/html (2022-09-04)
- [7] liberalerna.se, *Skola och utbildning*
<https://www.liberalerna.se/utbildning> (2022-09-04)
- [8] liberalerna.se, *Liberal politik för bättre hälso- och sjukvård*
<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/sjukvard-1-1.pdf> (2022-09-06)
- [9] liberalerna.se, *Halvera otryggheten i skolan*
<https://www.liberalerna.se/nyheter/halvera-otryggheten-i-skolan> (2022-09-06)
- [10] liberalerna.se, *Förortslyftet Trygghet*
<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/forortslyftet-trygghet-2.pdf> (2022-09-06)
- [11] liberalerna.se, *Kunskap och frihet*
<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/kunskap-1.pdf> (2022-09-06)
- [12] luf.se, *Arbete*
<https://www.luf.se/ekonomi/arbete/> (2022-09-06)